

ΗΛΙΑ Θ. ΚΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, 'Η τυποποιημένη φράση «*ὠϊε... δύω...*» και ἡ λειτουργία της μέσα στην 'Ιλιάδα, 'Ανάτυπο ἀπὸ τὸν ΙΑ' τόμο τῆς «Δωδώνης» ('Επιστημονικῆς 'Επετηρίδας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου 'Ιωαννίνων), 'Ιωάννινα 1982.

Στόχος τοῦ συγγραφέως, ὅπως ἐμφαίνεται εἰς τὸν τίτλον τῆς ἐργασίας, εἶναι νὰ ἐξετάσῃ τὴν τυποποιημένην φράσιν «*ὠϊε δύω*» καὶ τὴν λειτουργίαν της εἰς τὴν 'Ιλιάδα. Εἰς τὴν πραγματικότητά ἀναλύονται καὶ ἐρμηνεύονται ἐν γένει τὰ χωρία ὅπου ἐμφανίζεται τὸ θέμα τῶν δύο ἀδελφῶν ὡς ἀρχηγῶν στρατοῦ (B 484-877: Κεφ. Α', σσ. 78-99) καὶ ὡς θυμάτων ἑνὸς ἀντιπάλου ἥρωος (κεφ. Β', σσ. 100-148). Τὰ συμπεράσματα ἐκτίθενται εἰς τὸ τέλος ἐκάστου κεφαλαίου καὶ συνοψίζονται εἰς τὸν ἐπίλογον (σσ. 149-150): 'Η φόρμουλα «*ὠϊε δύω...*» εἶναι ἐπινόησις τοῦ ποιητοῦ, ἢ ἔστω προσφιλῆς εἰς αὐτόν, συμπέρασμα τὸ ὁποῖον ἐνισχύεται ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὰ στοιχεῖα καὶ τὰς περιπτώσεις της ὑπάρχει ἔντονος ἢ παρουσία τοῦ 'Ομήρου. 2) 'Η τυπικὴ αὐτὴ φράσις ἐβοήθησε τὸν 'Ομηρον νὰ δημιουργήσῃ νέας παραλλαγὰς σχημάτων, νὰ πλουτίσῃ τὰ ἐκφραστικά του μέσα καὶ νὰ ποικίλῃ τὰ καταλογικὰ μέρη τοῦ ἔργου, τὰ ὁποῖα ἐνέχουν ἐκ φύσεως τὸν κίνδυνον τῆς μονοτονίας. 3) 'Η χρῆσις τῆς τυπικῆς φράσεως «*ὠϊε δύω...*» μαρτυρεῖ τὴν μεγάλην καὶ δημιουργικὴν ἐλευθερίαν τοῦ μεγαλοφυοῦς ποιητοῦ τῆς 'Ιλιάδος ἐναντι τῆς παραδόσεως.

Πολλὰ θὰ ἠδύνατο νὰ παρατηρήσῃ κανεὶς τόσον εἰς ἐπὶ μέρους σημεῖα ὅσον καὶ εἰς τὰ γενικά συμπεράσματα ἐν σχέσει μὲ τὰ ἐπιχειρήματα ἐπὶ τῶν ὁποίων αὐτὰ στηρίζονται. 'Η ἑλλιπής, π.χ., χρῆσις τῆς σχετικῆς βιβλιογραφίας εἰς ὀρισμένα σημεῖα εἶναι ἰδιαιτέρως αἰσθητῆ. 'Αλλ' ἀναμφιβόλως ἡ μεθοδικότης τοῦ συγγραφέως εἰς τὴν κατάταξιν καὶ ἀνάλυσιν τῶν σχετικῶν χωρίων ἀποτελεῖ θετικὸν σημεῖον τῆς ἐργασίας. Καὶ τὸ ἀπώτερον συμπέρασμα, τὸ ὁποῖον ἐπανέρχεται συχνὰ εἰς τὴν 'Ομηρικὴν ἔρευναν τῶν τελευταίων χρόνων, διὰ τὴν θαυμαστὴν δημιουργικὴν ἰκανότητα τοῦ ποιητοῦ τῆς 'Ιλιάδος στηρίζεται ἀρκούντως.

A. ΒΟΣΚΟΣ

Carmina Anacreontea. Edidit Martin L. West. Bibliotheca Scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana. Leipzig 1984. Σελ. XXVI+65.

'Υπὸ τὴν ἐπιγραφὴν *Ἀνακρεόντεια* δηλοῦνται, ὡς γνωστόν, βραχεὰ συμποτικὰ καὶ ἐρωτικὰ ποιήματα γραφέντα κατὰ τὴν περίοδον τῆς αὐτοκρατορίας καὶ μέχρι τῶν μέσων βυζαντιακῶν αἰώνων ὑπὸ ποιητῶν ἐναβρυνομένων εἰς τὸ ὄφρος καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Ἀνακρέοντος. Κατὰ τὴν ἐπιγραμματικὴν διατύπωσιν τοῦ Albin Lesky (*Geschichte der griechischen Literatur*, Bern und München³1971, σ. 210), «Zeit und Qualität dieser Gedichte sind nicht einheitlich, im allgemeinen ist es seichtes Geplätscher, mitverantwortlich für das falsche Bild Anakreons, das lange galt. Aber wie es so geht, hat gerade das Mittelmässige kräftig weitergezeugt und ganze Richtungen wie die deutsche Ana-